

“Türgi kui suur riik Euroopa ja Aasia vahel on erakordselt oluline tasakaalustaja ja lahendaja mitte ainult oma piirkonna probleemide puhul, vaid sootuks laiemalt,” ütles president Toomas Hendrik Ilves täna kohtumisel Türgi riigipea Abdullah Gül’iga.

Ankarasse ametlikule visiidile saabunud president Ilves kinnitas Eesti raugematut toetust Türgi lähenemisele Euroopa Liiduga ja selleks vajalikele reformidele.

“Ilma Türgita ei oleks Euroopa Liit täielik,” rõhutas Eesti riigipea.

“Kõigil Türgi sõpradel on kaks suurt ülesannet – tõestada laienemisskeptikutele Euroopa Liidus, et Türgi on pühendunud demokraatlikele reformidele ning aidata Türgi võimudel näidata oma rahvale, et need reformid on tarvilikud eelkõige inimeste endi elujärje tõstmiseks,” ütles Eesti riigipea.

President Ilves tegi sissekande kaasaegse Türgi riigi rajaja Atatürki mausoleumi auraamatusse: “Avaldan austust Mustafa Kemal Atatürkile, väljapaistvale riigitegelasele, kes mõistis, et vaid moderniseerimise ja reformidega on võimalik luua kaasaegset ühiskonda. Seeläbi kujundas ta maailma palet ning rajas Türgile tee tänasesse Euroopasse.”

President Ilves meenutas, et Türgi on Eesti hea sõber ja tugev liitlane NATO-s: Türgi oli esimene alliansi liige Kagu-Euroopa ja Vahemere piirkonnas, kes turvas Balti õhuruumi; nüüd on Türgi saatmas oma esindajat Tallinnas avatud NATO küberkaitsekeskusesse.

“Olen kindel, et tulevikus elavnevad Eesti ja Türgi vahel ka majandus- ja kaubandussuhted, mõistagi oleme endiselt huvitatud ka lennuliini avamisest kahe maa vahel,” sõnas Eesti riigipea.

Presidendid Ilves ja Gül rääkisid pikemalt regiooni pingekolletest.

“Eesti soovib, et Küprose probleem lahendataks, mis on mitte ainult Küprose elanike, Türgi ja Kreeka, vaid otseselt ka Eesti huvides, sest selle taga on NATO ja Euroopa Liidu koostöö edukus, tegelikult koostöö üldse,” sõnas president Ilves.

Eesti ja Türgi riigipead rääkisid ka arengutest Mägi-Karabahhi konfliktile lahendusteede otsimisel ning olukorrast Afganistanis, kus NATO juhitud julgeolekuväes teenivad mõlema riigi sõjaväelased.

“Ent NATO edukus Afganistanis ei sõltu üksnes alliansi sõdurite vaprust, vaid sama palju või veel rohkemgi sellest, kuidas suudab Afganistani valitsus võtta järjest enam kontrolli riigis, kuivõrd suudavad NATO ja meie liitlased tõsta seal oma tsiviilpanust ja ka sellest, kui stabiilne on Pakistan,” ütles president Ilves. “Türgi on siin võtnud endale juhtrolli regionaalse koostöö vedamisel, korraldades ka Afganistani ja Pakistani tippasemel suhtlemist.”

Kõneldes energiajulgeolekust, kinnitas Eesti riigipea, et Türgil on strateegiline roll Euroopa Liidu alternatiivsete energiatarnete tagamisel.

President Ilvese sõnul muutuvad tänavune ja järgmine aasta Eesti-Türgi kultuurisuhetes erilisteks tähisteks.

“Istanbul on Euroopa kultuuripealinn 2010. aastal ja Tallinn 2011. aastal, mis annab hea võimaluse koostööks kultuuriprojektide korraldamisel. Nii näiteks on plaanis korraldada Istanbulis Eesti kultuuri nädal, mis tipneb Arvo Pärdi Istanbulile pühendatud uudisteose “Adam’s Lament” esmaettekandega tänavu 7. juunil,” ütles president Ilves.

Vabariigi Presidendi Kantselei
avalike suhete osakond
tel 631 6229